

**Protokół uzgodnień i ustaleń
przyjętych na spotkaniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z przedstawicielami
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ "Solidarność" w obecności przedstawicieli
Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego, Konferencji
Rektorów Akademickich Szkół Polskich
i Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego
Warszawa, dnia 16 marca 2009 r.**

Postulat I związków zawodowych:

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ "Solidarność" postuluje, aby został przywrócony ład płacowy przyjęty przez Parlament w 2001 roku, wprowadzający kształtowanie środków na wynagrodzenia pozwalających na utrzymanie płac w grupach pracowników publicznych szkół wyższych (profesorowie, adiunkci, asystenci, pracownicy nie będący nauczycielami akademickimi), co najmniej na poziomie określonym relacją 3:2: 1: 1 do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. KSN zaznacza, że realizacja tej zasady nie wymaga żadnych zmian legislacyjnych, a jedynie zaplanowania odpowiedniej kwoty na dotację dydaktyczną.

Oznaczałoby to, że w środkach budżetu państwa przeznaczonych na działalność dydaktyczną publicznych szkół wyższych zawarta będzie odpowiednia kwota gwarantująca spełnienie tej zasady. Równocześnie związki zawodowe postulują, aby kwota ta była na tyle wyższa, aby możliwe było osiągnięcie w grupach asystentów i pracowników nie będących nauczycielami akademickimi nieco większych wskaźników w odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Proponujemy, aby to było 1,25.

Stanowisko Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

Pani Prof. dr hab. Barbara Kudrycka - Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego podkreśliła, iż jak wynika z obecnie obowiązującej ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, owa relacja powinna być zachowana na poziomie przeciętnego wynagrodzenia (pracowników na etacie) w skali uczelni publicznej i określana przez senat uczelni, która w ramach swojej autonomii - jako dysponent środków z budżetu państwa i środków własnych, decyduje o wysokości wynagrodzenia pracowników oraz ma wpływ na zachowanie przedmiotowej relacji. Ponadto należy podkreślić, iż zgodnie z art. 93 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późno zm.), Ministerstwo Finansów dokonuje corocznej waloryzacji przekazywanej dotacji budżetowej (przeznaczonej także na wynagrodzenia pracowników uczelni). Dotacja ta w ujęciu zadaniowym dzielona jest na poszczególne uczelnie wg zasad algorytmicznych. Zasady podziału nie uwzględniają danych w zakresie planu wynagrodzeń wg struktury zatrudnienia. Ustalono, iż Ministerstwo jak najwcześniej przystąpi do pracy nad zmianą postaci algorytmu dotacji stacjonarnej, a gdy wypracuje alternatywne propozycje algorytmu, będzie je konsultować z przedstawicielami KRASP i RG oraz związkami zawodowymi. Należy podkreślić, iż w dobie kryzysu żaden rząd nie jest w stanie zapewnić zachowania tej relacji podczas prac nad szacowaniem dotacji budżetowych na dany rok. Jednakże Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przygotowało dodatkowe środki finansowe na: konkursy projektów badawczych dla naukowców oraz poprawę programów dydaktycznych dla uczelni poprzez nowatorskie programy studiów powiązane z aktualnymi potrzebami gospodarki krajowej.

Odpowiedź Krajowej Sekcji Nauki NSZZ "Solidarność":

Krajowa Sekcja Nauki podtrzymuje postulat, by przy planowaniu przez Ministerstwo środków na finansowanie zadań dydaktycznych z budżetu państwa była respektowana zasada o zapewnieniu pokrycia przez budżet państwa kosztów wynagrodzeń pracowników uczelni na poziomie spełniającym dyspozycję ustawową. Jest to jeden ze szczegółowych postulatów. W istocie postuluje szerzej, aby finanse na pokrycie kosztów niezbędnych do wypełnienia zadań dydaktycznych uczelni publicznych, co najmniej, były gwarantowane przez Państwo (postulaty KS zgłoszone w 2008 r.). Dodatkowe środki uzyskane przez uczelnie powinny wspomagać finansowanie zwiększonych zadań związanych ze studiami płatnymi oraz godzinami ponadwymiarowymi nauczycieli akademickich. Pogląd KSN-u poparli przedstawiciele Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, zwracając uwagę, że obniżenie wysokiej jakości dydaktyki jest wynikiem niedofinansowania jej z budżetu. W ostatnich latach uczelnie czyniły oszczędności zwiększając liczebność grup studenckich i obarczając nauczycieli akademickich nadmierną liczbą godzin ponadwymiarowych, co prowadzi także do braku czasu na prowadzenie badań naukowych.

Janusz Sobieszczański, Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki, zwraca uwagę, że art. 151 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym w pierwszej kolejności dotyczy działań rządu RP. Zobowiązuje on do odpowiedniego finansowania szkolnictwa wyższego. Trudno utrzymać relacje płacowe w uczelniach, jeżeli nie otrzymają one odpowiednich środków finansowych. Uczelnie nie mają wpływu na rozdział środków budżetowych - nie występują indywidualnie w tej sprawie do rządu - w przeciwieństwie do Ministerstwa. Ponadto poszczególne uczelnie mają zróżnicowaną sytuację finansową - regulowaną algorytmem - i nie mogą gwarantować poziomu wynagrodzeń względem średniego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Ład płacowy zostanie zachowany, jeżeli w budżecie państwa na poziomie kraju będą zagwarantowane odpowiednie (przewidywane ustawą PSW) środki na wynagrodzenia w publicznym szkolnictwie wyższym, stosownie do uzasadnionego poziomu zatrudnienia, natomiast uczelnie otrzymają je po podziale uwzględniającym preferencje rządowe, obejmujące politykę państwa względem szkolnictwa wyższego. W sytuacji, gdy budżet Państwa nie przeznaczają wystarczających środków dla szkolnictwa wyższego dla spełnienia ustawowych zobowiązań, określa się wysokość środków należnych i dyskutuje przyczyny niewywiązywania się państwa z dbałości o tak ważną dziedzinę oraz określa się perspektywę zmiany tego stanu. Obraz sytuacji jest wtedy klarowny, tak dla resortu, jak i uczelni oraz pracowników.

Jeżeli występuje rzeczywista niejasność co do tego, czy ustawowe proporcje wynagrodzeń w uczelniach publicznych w stosunku do średniego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ma zapewnić Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego czy też uczelnia, KSN proponuje zwrócić się o jej wyjaśnienie do Trybunału Konstytucyjnego.

Postulat 2 związków zawodowych:

Przyjęcie, dodatkowej zasady do sporządzania projektu budżetu państwa dla działu "Szkolnictwo wyższe" stanowiącej, że w przypadku, gdy prognozowany produkt krajowy brutto w roku następnym będzie niższy niż w roku planowania, to środki na wynagrodzenia, ujęte w projektowanej dotacji dydaktycznej, nie będą obniżone.

Ustalenia:

Uzgodniono, iż Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego będzie starał się, aby podczas sporządzania projektu budżetu państwa dla działu "Szkolnictwo wyższe" przyjęto zasadę, iż

w przypadku, gdy prognozowany produkt krajowy brutto w roku następnym będzie niższy niż w roku planowania, to środki na wynagrodzenia, ujęte w projektowanej dotacji dydaktycznej, nie będą obniżone.

Postulat 3 związków zawodowych:

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ "Solidarność" zwraca się do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o wystąpienie w marcu br. do Ministra Finansów o podjęcie decyzji przyznającej z rezerwy celowej podwyżki wynagrodzeń w 2009 roku w uczelniach publicznych wszystkich resortów. Strona związkowa proponuje, aby kwotę 427 mln. zł przeznaczyć na podwyżki od 1 lipca 2009 r., tzn. na 6 miesięcy, co dałoby podwyżkę średnio o około 400 zł na zatrudnionego w uczelniach publicznych (niezbędne jest zagwarantowanie odpowiednich środków na pokrycie w roku następnym skutków przechodzących tej decyzji). Decyzja ta powinna być podjęta w I kwartale br., tak, aby uczelnie mogły zdążyć z wprowadzeniem podwyżki od 1 lipca br. Jednocześnie konieczne jest wprowadzenie niezbędnych korekt stawek wynagrodzenia zasadniczego w obowiązującym taryfikatorze.

Stanowisko Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

Pan prof. dr hab. Witold Jurek, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, poinformował, iż na dzień dzisiejszy nie może podjąć jakichkolwiek decyzji i działań związanych z przekazaniem wspomnianej rezerwy budżetowej, ponieważ nie wiadomo, jakie będą tegoroczne wpływy do budżetu państwa. Jednakże Ministerstwo będzie robiło wszystko, aby ta dotacja zastała przekazana w drugim półroczu br. do poszczególnych uczelni. Jednak z wyrównaniem od 1 stycznia br., oraz bez zobowiązania do określenia w budżecie na rok 2010 dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa równej kwocie 427,9 mln. zł.

Stanowisko Krajowej Sekcji Nauki NSZZ "Solidarność":

Krajowa Sekcja Nauki rozumie obecną postawę kierownictwa Ministerstwa i zakłada jego dobrą wolę w działaniu na rzecz spełnienia postulatu KSN. Warunek o zagwarantowaniu w 2010 r. tzw. skutków przechodzących musi być spełniony.

Postulat 4 związków zawodowych:

Strona związkowa postuluje, by w 2009 roku nie było uczelni, która otrzyma mniej funduszy z dotacji podstawowej niż w 2008 roku. Strona związkowa postuluje, aby planowane ograniczenie wydatków budżetowych w 2009 roku nie objęło dotacji na badania statutowe i badania własne uczelni.

Stanowisko Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego podkreślił, iż w sposób szczególny będzie finansować badania własne uczelni i zachęcać do udziału w konkursach mających na celu rozwój nauki w Polsce.

Stanowisko Krajowej Sekcji Nauki NSZZ "Solidarność":

Krajowa Sekcja Nauki zwraca uwagę, że postulat KSN dotyczący finansowania badań własnych a zwłaszcza badań statutowych został poparty zarówno przez przedstawicieli Rady Głównej jak i KRASP-u.

Ustalenia:

Uzgodniono, że w przeciągu miesiąca Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przekaze Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” informacje o stanie zatrudnienia w uczelniach publicznych, w rozbiciu na poszczególne grupy pracowników. Niniejsze dane mają być wynikiem przesłanych, w grudniu 2008 r., do wszystkich uczelni publicznych, wypracowanych we współpracy ze związkami zawodowymi, „Tabel wynagrodzeń”.

Uzgodniono, iż w ciągu dwóch tygodni Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” prześle do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego propozycje i uwagi do taryfikatora wynagrodzeń, a w połowie kwietnia br. odbędzie się w resorcie spotkanie z przedstawicielami związków zawodowych w celu omówienia wprowadzenia niezbędnych zmian w taryfikatorze.

Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki
NSZZ „Solidarność”

Janusz Sobieszczański

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Barbara Kudrycka